

באנו חושך לגרש, בידינו אור ואש

רולי בלפר

...ויש 'מאורי אור' ו'מאורי אש' והם זה לעמת זה. שכשיש כח ל'מאורי אור', אזי נכנעין 'מאורי אש', וכן להפך, חס ושלום, שכשנכנעין ונסתלקין מאורי אור, חס ושלום, אזי מתגברין 'מאורי אש'. וזה בחינת חרבן בית המקדש, בחינת (איכה א): "ממרום שלח אש בעצמתי", כי נתגברו מאורי אש על-ידי שנסתלקו מאורי אור, בבחינת: "רחל מבכה על בניה", כי הבכיה הוא בחינת הסתלקות מאורי אור כנ"ל, ואזי מתגברין, חס ושלום, מאורי אש, בחינת: "ממרום שלח אש" וכו' כנ"ל:

ליקוטי מוהר"ן סז

A-yin the darkness there must come out to light.

Bob Marley

יש דברים שעובדים רק כשאי אפשר. סביבון לא יכול להיות ישר – הוא יפול ויהיה עוד קו לקו. חנוכיה לא יכולה להיות עגולה – היא תהיה מדורה, ותשרוף במאורי אש. החנוכיה ישרה והסביבון מסתובב. עיגולים ויושר וסופגניות לכולם.

העולם חושבים שנס החנוכה בהתגברות מעט האור על הרבה החושך, הוא בגירוש החושך דייקא. במקום שיש אור אין חושך. במקום הסדר אין תוהו. ולא היא. ימי שיא החושך של חג האש הקדמוני הם ימי האתהפכא לנהורא בפועל ממש. ממנו יוצאים ניצוצי האור בהקשת אופל וצלמוות בשיאו של החושך והפחד. מהיכן בה האור? מהצמצום – כי נקודת המבט שלנו (באחת מהסלטות האולימפיות של דא"ח אדמוה"ז) איננה מבחינת גבוה אלא מבחינתנו, מכאן. וכאן הצמצום העליון הוא ההארה. האפיקורס של החלל החיצון מתעקש על מציאת נקודת מבט ארכימדית ממנה אין משמעות לדברים, אין חושך ואין אור. ושוכח את מקומו בתאוה. הוא מסוכן לאנ"ש, בגלל שאת תאוות התיאור השלם הם מכירים באופן אישי, ושלו מספקת יותר.

מלכות בית חשמונאי הייתה הרבה אור גבוה שהפך להסתר במרוצת דורות מועטים. נס הגאולה לא יכול להיות האירוע ההיסטורי בגשמיות או אפילו ברוחניות, אלא הסיפור משנים קדמוניות שאנו מספרים כעת. לא קרבות מהוללים נגד פילים

מעבר להרי החושך, ולא חידוש קנאותא דקדושא כנגד ההלניזם, מחזיקים מעמד לאורך זמן. לאחר גלגלי שביעיות ושמיטת ארצות, הנס הוא גופא הדלקת נר קטן בחלון.

הניסים הם פכים קטנים שאין בהם מספיק, וכלים שבורים שיכולים להכיל עולם ומלואו. זה נס באותה מידה כשמזלזלים בו וכשמנסים להאדירו מעבר לכל מידה ומנין. לסיפור משנים קדמוניות לא אכפת באיזה סד שמים אותו – מיתולוגיה, שיר ילדים, היסטוריה עם הערות שוליים מדעיות או ספר הישר בקריאה שבועית. הוא דרך הארץ שקדמה לעקבי תורה וצאן שדשו בה. בסיפור הזה, כמו במרק, הגיבור והעלילה הם רק התירוץ.

נר שבת נוגע ב'עשה טוב' במאורי האור. נר ההבדלה נוגע ב'סור מרע' במאורי האש. ומי יתקע לידינו שמה שאנו מוסיפים לעולם הוא אור ולא אש? וביטול האור במאור מותר חושך גדול, האם גם אותו נשרוף מפחד בלילות? נר החנוכה נמצא לפני נר שבת ואחרי נר ההבדלה, יכול לשכון היכן שאין הם מסוגלים לגעת. מקומו הוא בין החושך והאור. אין להשתמש בו אלא לראותו בלבד. בד' אמות מבודדות של הלכה, ועוד יותר כשהמדיום הוא המסר, כשהשימוש והדבר, האור וכילוי השריפה מבולבלים, האין הראיה השימוש? הנגיעה האחרונה שלנו בקדושה של ממש.